

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА, ПРОЦЕСУ, КРИМІНАЛІСТИКИ ТА ОПЕРАТИВНО- РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тези ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
(1 березня 2019 року)

БК 68.68
А43

Актуальні проблеми кримінального права, процесу, А43 криміналістики та оперативно-розшукової діяльності : тези ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 1 березня 2019 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2019. 760 с.

Видання містить тези доповідей ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції “Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності”, яка відбулась 1 березня 2019 року в м. Хмельницький на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

БК 68.68
© Видавництво НАДПСУ, 2019

СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

О. В. Кириченко

Основою ефективності діяльності оперативних підрозділів Національної поліції є забезпечення ефективного виконання покладених на них завдань за напрямом їх діяльності. Критеріями оцінки ефективності діяльності оперативних підрозділів є система обґрунтованих та апробованих практичною діяльністю цих підрозділів одиниць, що характеризують її роботу з точки зору виконання поставлених перед нею цілей і завдань. Показниками ефективності діяльності слід визначити систему узагальнюючих кількісних та якісних характеристик реальної діяльності оперативних підрозділів.

Слід зазначити, що за останні роки посилились прагнення обґрунтувати необхідність зміни усталених підходів до оцінки роботи поліції взагалі. Аналіз наукових публікацій з цієї проблематики дає підстави стверджувати, що більшість дослідників вважають за потрібне відмовитися від кількісних методів оцінки роботи й одним з основних критеріїв визначити думку населення. Крім того, оцінка ефективності роботи поліції у зарубіжних країнах (США та більшості країн Європейського Союзу) відбувається за такими основними параметрами, як законність у діях поліції; взаємодія із населенням; забезпечення правопорядку та запобігання його порушенням.

Тому згідно із Законом України від 02.07.2015 “Про Національну поліцію”, виходячи із завдань поліції, якими є забезпечення публічної безпеки і порядку; охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидія злочинності; надання в межах, визначених законом,

послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги, основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів Національної поліції визначено рівень довіри населення до поліції.

Аналіз нормативно-правових актів Національної поліції України дає підстави стверджувати те, що основними завданнями оперативних підрозділів у межах їх повноважень є забезпечення реалізації державної політики у сфері протидії злочинності за напрямками діяльності оперативних підрозділів та запобігання злочинам. Так, основними завданнями Департаменту карного розшуку визначено надання поліцейських послуг у сферах охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності; виявлення і припинення кримінальних правопорушень, у тому числі вчинених учасниками та членами організованих груп і злочинних організацій, розшук осіб, які вчинили такі правопорушення. Завданнями Департаменту протидії наркозлочинності є забезпечення реалізації державної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також превенція правопорушень, пов'язаних з обігом наркотичних засобів та психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, зменшення наркозалежності серед населення України. Завданнями Департаменту захисту економіки є участь у формуванні та забезпеченні реалізації державної політики у сфері боротьби зі злочинністю, захисту економіки та об'єктів права власності; виявлення, запобігання та припинення злочинів у сфері економіки, у тому числі вчинених суспільно небезпечними організованими групами та злочинними організаціями; боротьба з корупцією й хабарництвом у сферах, які мають стратегічне значення для економіки держави та серед посадових осіб органів державної влади і самоврядування; протидія корупційним правопорушенням і правопорушенням, пов'язаним з

корупцією; установлення причин і умов, які сприяють учиненню правопорушень у сфері економіки, та вжиття заходів щодо їх усунення.

При цьому слід ураховувати, що оперативні підрозділи, крім оперативно-розшукової діяльності, ще й під час кримінального провадження за дорученням слідчого, прокурора або слідчого судді можуть проводити слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії.

Тому загальним критерієм ефективності діяльності оперативних підрозділів Національної поліції, крім довіри населення до поліції, повинно стати й виявлення та запобігання злочинам, а також установлення осіб, які вчинили злочини.

Отже, з урахуванням сутності діяльності оперативних підрозділів Національної поліції України, завдань, які стоять перед оперативними підрозділами, в основу критеріїв оцінки їх діяльності, на наш погляд, повинні бути покладені такі кількісні та якісні показники, як:

1) думка громадськості щодо діяльності Національної поліції, яка формується з урахуванням діяльності оперативних підрозділів;

2) стан правопорядку на території обслуговування та кількості зареєстрованих злочинів;

3) кількість виявлених оперативними підрозділами осіб, від яких у зв'язку з їх злочинною діяльністю в минулому, антигромадським способом життя або поведінкою можна очікувати вчинення злочинів, та стану профілактичної роботи з ними;

4) кількість фактів попередження оперативними підрозділами злочинів;

5) кількість припинених працівниками оперативних підрозділів злочинів на стадії готування чи замаху;

6) кількість виявлених латентних злочинів;

7) кількість виявлених організованих груп чи злочинних організацій та осіб, що діяли в їх складі;

8) кількість розшуканих осіб, які ухиляються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду та відбування покарання.

Також критеріями ефективності діяльності оперативних підрозділів можуть слугувати такі показники, як кількість розкритих злочинів “по гарячих слідах” та розкритих злочинів минулих років.

Вважаємо, що зазначений перелік показників щодо критеріїв ефективності діяльності оперативних підрозділів Національної поліції буде сприяти встановленню сучасного стану протидії оперативними підрозділами злочинності і виявленню негативних тенденцій діяльності цих підрозділів.